

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 17 kwietnia 2019 r.

Poz. 4101

SPRAWOZDANIE NR 1 ZARZĄDU WFOŚIGW W POZNANIU

z dnia 19 lutego 2019 r.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu za 2018 r.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (zwany dalej WFOŚiGW) od 1993 roku poprzez wspieranie przedsięwzięć służących środowisku, przyczynia się do poprawy stanu środowiska i tym samym do stabilnego i efektywnego rozwoju regionu. Współpracując z instytucjami, podmiotami i osobami zaangażowanymi w problematykę ochrony środowiska, skutecznie i elastycznie wspiera beneficjentów w realizacji przedsięwzięć na terenie Wielkopolski służących poprawie stanu środowiska i zrównoważonemu gospodarowaniu jego zasobami.

Wymiernym efektem działalności WFOŚiGW w 2018 roku był przyrost kapitałów własnych w wysokości ponad 24 mln zł. Spowodowane to było realizacją niższych od zakładanych w planie kosztów i zwiększonych od zakładanych w planie przychodów. W 2018 roku kontynuowano proces racjonalizacji kosztów działania biura i organów WFOŚiGW. Efekt odzwierciedlają między innymi niższe od zakładanych:

- koszty działalności organów i biura (około 92% zakładanych wartości)
- koszty finansowe (około 80 % zakładanych wartości),
- pozostałe koszty operacyjne (około 94 % zakładanych wartości).

Bieżąca działalność WFOŚiGW w 2018 roku koncentrowała się na efektywnej realizacji zadań i celów wymienionych w art. 400 b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.), polegających w głównej mierze na udzielaniu pożyczek, dotacji, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, a także przyznawaniu nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Ponadto realizowano zadania związane z zamykaniem Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" na lata 2007-2013 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Rozdział 1. DZIAŁALNOŚĆ WFOŚIGW

WFOŚiGW w 2018 r. działał na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r., poz. 1479) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z dnia 13 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2386).

Zadania WFOŚiGW realizują jego organy - Rada Nadzorcza i Zarząd - w ramach uprawnień nadanych ustawowo oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

1. Rada Nadzorcza

W 2018 roku Rada Nadzorcza WFOŚiGW działała w składzie:

1. Anna Jakubowska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej do 16 marca 2018 r.,
2. Aleksandra Plucińska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej od 16 marca 2018 r.,
3. Tatiana Sokołowska - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
4. Piotr Kotwicki - wyznaczony przez Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
5. Dariusz Szymczak - wyznaczony przez Wojewodę Wielkopolskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
6. Anna Grossmann - wyznaczona przez Wojewodę Wielkopolskiego.

W 2018 roku Rada Nadzorcza odbyła 12 posiedzeń i sześciokrotnie podejmowała uchwały w trybie pisemnym. Łącznie podjęto 123 uchwały.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymywali również informacje Zarządu dotyczące działalności bieżącej, realizacji rocznego planu finansowego i planu działalności WFOŚiGW na 2018 rok.

2. Zarząd

W 2018 roku Zarząd WFOŚiGW działał w składzie:

1. Jolanta Ratajczak - Prezes Zarządu WFOŚiGW,
2. Aleksandra Durkowska - Zastępca Prezesa Zarządu WFOŚiGW.

W 2018 roku Zarząd odbył łącznie 65 posiedzeń i jednokrotnie podjął uchwały z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Łącznie podjęto 693 uchwały. Problematyka posiedzeń Zarządu dotyczyła całokształtu działalności WFOŚiGW.

3. Biuro

Struktura organizacyjna Biura WFOŚiGW w 2018 roku obejmowała następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wieloosobowe stanowisko ds. Kontroli Zarządczej i Zarządzania Jakością (KZ).
- 2) Wydział Organizacyjny (WO):
 - Dział Organizacyjno-Administracyjny (DOA),
 - Dział Promocji i Rozwoju (DPR),
 - Jednoosobowe stanowisko ds. Kadr i Szkoleń (KS),
 - Jednoosobowe stanowisko ds. Obsługi Zarządu i Rady Nadzorczej (OZR),
 - Wieloosobowe stanowisko ds. prawnych - Radey Prawni (RP).
- 3) Wydział Finansowy (WF):
 - Dział Finansowo-Księgowy (DFK),
 - Dział Planowania, Analiz i Księgowej Obsługi Pomocy Finansowej (DOF).
- 4) Wydział Przygotowania Przedsięwzięć (WPP):
 - Dział Przedsięwzięć Inwestycyjnych (DPI),
 - Dział Przedsięwzięć Pozostałych (DPP).
- 5) Wydział Monitoringu i Kontroli (WMK):
 - Dział Monitoringu Umów (DMU),

- Dział Kontroli Przedsięwzięć (DKP).

6) Wieloosobowe stanowisko - Zespół Doradców Energetycznych (ZDE).

Na dzień 31.12.2018 roku zatrudnienie w WFOŚiGW wynosiło 78 osób.

W roku 2018 pracownicy uczestniczyli w różnych szkoleniach, konferencjach z zakresu m.in. zamówień publicznych, pomocy publicznej, prawa wodnego, gospodarki odpadami, weryfikacji audytów energetycznych, ochrony danych osobowych zgodnie z RODO. W 2018 roku jeden pracownik podjął studia podyplomowe Audyt wewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych, a drugi Podyplomowe Studia Pomocy Publicznej. Różnorodność szkoleń miała na celu stałe i efektywne podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

4. Kontrole zewnętrzne

W 2018 roku w WFOŚiGW przeprowadzono łącznie 5 kontroli, które dotyczyły:

- "Kontrola postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną, powstałą i zgromadzoną w jednostce" przeprowadzona przez Archiwum Państwowe w Poznaniu, - "Kontrola systemowa w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu" w ramach realizacji POiŚ 2007-2013 przeprowadzona przez Ministerstwo Środowiska,
- "Kontrola planowa" w trakcie realizacji projektu nr POIS.01.03.03.-00-0001/15-00 pn. "Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE" przeprowadzona przez Ministerstwo Energii,
- "Kontrola planowa na miejscu realizacji projektu pn. "Wydatki IP WRPO związane z zamykaniem perspektywy 2007-2013 w ramach Priorytetu III w latach 2016-2017" przeprowadzona przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- "Efekty termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych będących w zasobach spółdzielni mieszkaniowych, realizowanej z udziałem środków publicznych w latach 2014-2018" przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli Delegatura w Poznaniu.

W przypadku wszystkich kontroli organy kontrolujące oceniły działania WFOŚiGW jako prawidłowe. W wyniku jednej z zakończonych kontroli Ministerstwo Energii wskazało zalecenia, które stanowiły podstawę do podjęcia działań usprawniających w ramach zadań realizowanych przez WFOŚiGW. Zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym WFOŚiGW poinformował organ kontrolujący, iż dokona uzupełnienia zapisu w Polityce Rachunkowości oraz wprowadzi zaproponowany zapis w Instrukcji Kancelaryjnej przy najbliższej aktualizacji dokumentów.

5. Strategia WFOŚiGW na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025

W 2018 r. Radzie Nadzorczej WFOŚiGW przedstawiono Sprawozdanie z realizacji Strategii Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2013-2020 z perspektywą do 2025 r. w zakresie wypłat pożyczek i dotacji w latach 2013 - 2016, podsumowania wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego za lata 2013-2016, a także zestawienie osiągniętych efektów ekologicznych w latach, których sprawozdanie dotyczyło.

Rozdział 2. GOSPODARKA FINANSOWA

Zasady gospodarki finansowej WFOŚiGW określają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Roczne sprawozdanie finansowe WFOŚiGW opiera się na planach: finansowym i działalności zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Roczne sprawozdanie finansowe WFOŚiGW zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 marca 2018 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r., poz. 1479 z późn. zm.), zostało poddane badaniu przez firmę audytorską wybraną przez Radę Nadzorczą

WFOŚiGW Uchwałą Nr 87/366/2018 z dnia 15 listopada 2018 r. i Uchwałą Nr 130/409/2018 z dnia 13 grudnia 2018 r. do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu za lata 2018-2021 - (PFK Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. ul. Orzycka 6 lok. 1B, 02-695 Warszawa).

1. Stan finansowy WFOŚiGW

Stan funduszu WFOŚiGW stanowi suma funduszu statutowego, rezerwowego oraz zysku, określanych i wycenianych w bilansie, będących częścią sprawozdania finansowego WFOŚiGW zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.).

Zysk netto wypracowany z działalności WFOŚiGW w danym roku, przeznaczają się na tworzone fundusze: statutowy i rezerwy. Fundusz statutowy zmniejsza się o stratę netto, w przypadku braku możliwości jej pokrycia z funduszu rezerwowego. Fundusz rezerwy przeznaczają się na pokrycie straty netto.

Stan funduszu WFOŚiGW (w zł)	na koniec 2017 roku	na koniec 2018 roku
Fundusz statutowy	701.411.212,89	731.154.415,88
Fundusz rezerwy	7.500.000,00	7.500.000,00
Zysk netto	29.743.202,99	23.977.737,30
Razem	738.654.415,88	762.632.153,18

Przyrost funduszu statutowego w 2018 roku w wysokości 4%, związany był z przeznaczeniem całego wypracowanego zysku za 2017 rok na powiększenie funduszu statutowego.

Wypracowanie wyniku finansowego za 2018 r. w takiej wysokości i - w konsekwencji - funduszu własnego było efektem wyższych o ok. 5% przychodów i niższych o ok. 7% kosztów od zakładanych w rocznym planie finansowym.

2. Przychody i wpływy pieniężne WFOŚiGW

W 2018 roku przychody WFOŚiGW zrealizowane zostały na poziomie 76.269.835,02 zł, wobec 72.512.000,00 zł zakładanych w rocznym planie finansowym co stanowi 105% wykonania rocznego planu finansowego.

	Oplaty kary, nadwyżki	Pomoc techniczna	Finansowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość (w zł)	55.153.338,17	137.246,36	19.908.953,09	1.070.297,40	76.269.835,02
Udział w %	72,32	0,18	26,10	1,40	100,00

2.1 Oplaty, kary, nadwyżki

W 2018 roku łączna kwota przychodów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, z kar pieniężnych oraz nadwyżek dochodów gmin i powiatów wyniosła 55.153.338,17 zł.

W 2017 roku przychody z tego tytułu wyniosły 59.555.416,66 zł.

2.1.1 Przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska przekazywane w ramach redystrybucji dokonywanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, stanowiły największą pozycję w strukturze przychodów WFOŚiGW. W 2018 roku osiągnęły kwotę 47.508.378,07 zł i stanowiły 62,3% ogólnej kwoty przychodów za 2018 rok.

W 2017 roku przychody z tego tytułu wynosiły 50.591.708,51 zł co oznacza spadek o 3.083.330,44 zł, tj. o 6,1%. Zrealizowane w 2018 roku przelewy opłat na rzecz WFOŚiGW dotyczyły i wynosiły odpowiednio:

- gospodarki ściekowej i ochrony wód - 15.538.386,29 z 141.494,63 zł i były wyższe w stosunku do 2017 r. o 141.494,63 zł, tj. o 0,9%,
- ochrony powietrza - 22.919.326,97 zł i były niższe w stosunku do 2017 r. o 652.054,37 zł, tj. o 2,8%,
- gospodarki odpadami - 8.868.843,90 zł i były niższe od 2017 r. o 2.680.240,70 zł, tj. o 23,2 %,
- pozostałych opłat - 59.755,01 zł i były wyższe od 2017 r. o 9.041,50 zł, tj. o 17,8%,
- z tytułu wycinki drzew - 122.065,90 zł i były wyższe od 2017 r. o 98.428,50 zł, tj. o 416,4%.

W 2018 roku największe kwoty opłat zostały przekazane, podobnie jak w 2017 roku, z końcem kwietnia i początkiem maja i stanowiły łącznie ok. 81% środków przekazanych w całym roku.

2.1.2 Przychody z tytułu administracyjnych kar pieniężnych

Przychody z tytułu administracyjnych kar pieniężnych realizowane były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. W 2018 roku przelewy na rzecz WFOŚiGW z tytułu kar administracyjnych pobieranych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz.799 z późn. zm.) wyniosły 40.586,57 zł i stanowiły wzrost o 38,2% w stosunku do kwot przelanych na konto WFOŚiGW w 2017 r. W 2018 roku na konto WFOŚiGW wpłynęły także kary w wysokości 14.749,00 zł, nałożone na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454 z późn. zm.). Należy przy tym zwrócić uwagę, że miały one marginalny wpływ na wysokość ogólnej kwoty przychodów, bowiem stanowiły jedynie 0,02% w ich strukturze

2.1.3 Przychody z nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat i kar

W 2018 roku WFOŚiGW uzyskał przychody z nadwyżek dochodów gmin z tytułu opłat i kar w wysokości 7.589.624,53 zł co stanowiło 10,0% w strukturze przychodów i spadek w stosunku do 2017 roku o 14,9%.

W 2018 roku WFOŚiGW uzyskał przychody z nadwyżek dochodów gmin z ww. tytułu od:

- Gminy Przykona - 2.639.172,60 zł,
- Gminy Ślesin - 2.021.206,93 zł,
- Gminy Kazimierz Biskupi - 1.083.791,00 zł,
- Gminy Powidz - 811.605,00 zł,
- Gminy Osieczna - 433.901,00 zł
- Gminy Ceków - 349.639,00 zł,
- Gminy Międzychód - 250.309,00 zł.

W 2018 roku WFOŚiGW nie uzyskał wpływów z tytułu nadwyżek dochodów powiatów z opłat i kar. W złożonych rozliczeniach żaden z 35 powiatów nie wykazał nadwyżek od 2009 roku.

2.2 Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa to w WFOŚiGW przychody zrealizowane w ramach Osi Priorytetowej Pomoc Techniczna, Działania 10.1 "Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO 2014+" Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, na wydatki związane z realizacją Projektu pn.: "Wydatki IP WRPO związane z zamykaniem perspektywy 2007-2013 w ramach Priorytetu III w latach 2016-2017.

Przychody z powyższego tytułu stanowiły w 2018 roku 0,18% w strukturze przychodów ogółem WFOŚiGW i osiągnęły kwotę 137.246,36 zł.

2.3 Przychody finansowe

Przychody finansowe w WFOŚiGW w 2018 roku wyniosły 19.908.953,09 zł co w stosunku do 18.336.494,49 zł w 2017 roku stanowiło wzrost o 1.572.458,60 zł tj. o 8,6 %.

2.3.1 Przychody z oprocentowania udzielonych pożyczek

W 2018 roku przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek i odsetek karnych od nieterminowej spłaty pożyczek wyniosły 18.288.566,92 zł, co - w stosunku do kwoty w wysokości 15.730.601,32 zł za 2017 rok - stanowiło wzrost o 2.557.965,60 zł tj. o 16,3%. Ogólna wartość przychodów uzyskiwanych przez WFOŚiGW z tytułu oprocentowania pożyczek zależała od wysokości kwoty udzielonej pożyczki i od poziomu oprocentowania zależnego od roku, w którym pożyczka została udzielona, a także od aktualnego poziomu stopy redyskonta weksli określanego przez Radę Polityki Pieniężnej. Wysokość oprocentowania dla umów zawieranych w 2018 roku została określona przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW i zawarta w Zasadach udzielania i umarzania pożyczek oraz trybie zasadach udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW na 2018 rok i wynosiła 0,5 stopy redyskonta weksli w stosunku rocznym, liczonego

od niespłaconych kwot kapitału, lecz nie mniej niż 2,8% w stosunku rocznym (z zastrzeżeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej ze środków Unii Europejskiej, gdzie oprocentowanie wynosiło 0,8 stopy redyskonta weksli w stosunku rocznym, liczone od niespłaconych kwot kapitału, lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym). W 2018 roku WFOŚiGW udzielał również pomocy finansowej na podstawie Programów Priorytetowych, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW. Szczegółowe zasady udzielania pomocy, wysokość oprocentowania oraz wysokość umorzenia, ustalane były każdorazowo w Programie Priorytetowym.

2.3.2 Przychody z oprocentowania środków na rachunkach bankowych

W 2018 roku przychody z oprocentowania czasowo wolnych środków pieniężnych na rachunkach bankowych wyniosły 1.612.023,91 zł, co wobec 2.602.389,19 zł, w 2017 roku stanowiło spadek o 990.365,28 zł, tj. o 38,1%. W 2018 roku całość czasowo wolnych środków przekazywana była na rachunki depozytowe Ministra Finansów, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1626) i Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1864). Środki gromadzone na bieżącym rachunku, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu do godz. 15:00, były na podstawie stałego zlecenia przekazywane każdego dnia roboczego w depozyt overnight oprocentowany według stopy depozytowej Narodowego Banku Polskiego obowiązującej w dniu utworzenia depozytu overnight.

2.4 Pozostałe

W 2018 roku pozostałe przychody i wpływy wyniosły 1.070.297,40 zł, w tym kwota 1.044.195,30 zł, dotyczyła refundacji poniesionych wydatków związanych z wdrażaniem przez WFOŚiGW projektu doradczego pn. "Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE", kwota 11.508,21 zł to refundacja z NFOŚiGW kosztów kontroli prowadzonych przez WFOŚiGW w 2018 roku na podstawie Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji (GIS), kwota 3.421,26 zł to uzyskane kary, grzywny i odszkodowania, kwota 6.435,78 zł to wynagrodzenie opiekunów stażu i korekty wynagrodzeń, kwota 3.147,70 zł to rozwiązanie części odpisu aktualizującego należność z tytułu pożyczki, kwota 1.218,75 zł to zwrot kosztów organizacji Młodzieżowego Kongresu Klimatycznego, kwota 333,00 zł to zwrot kosztów procesu i pozostałe 37,40 zł to zwrot dotacji.

2.5 Wpływy z tytułu spłat rat kapitałowych od udzielonych pożyczek

Spłaty rat kapitałowych pożyczek udzielonych przez WFOŚiGW nie stanowiły dla WFOŚiGW przychodów. Stanowiły jednak znaczące zasilenie środkami pieniężnymi dyspozycyjnej puli służącej finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. W 2018 roku nie wystąpiły większe problemy ze spłatą pożyczek oraz odsetek od pożyczek. Spłaty zarówno pożyczek, jak i odsetek podlegały bieżącemu monitorowaniu przez pracowników WFOŚiGW. Pożyczkobiorcy, w przeważającej większości, spłacali pożyczki zgodnie z harmonogramem spłat. W ogólnej kwocie 98.100.543,15 zł spłat pożyczek, zaledwie 1.559.157,94 zł (1,6%) to kwota, która została spłacona po terminie. O tym, iż przypadków opóźnień było niewiele oraz były one na stosunkowo niską kwotę ogółem, świadczyły również przychody z tytułu odsetek karnych, które wyniosły w 2018 roku 4.259,00 zł. Stanowiło to zatem marginalne zjawisko w świetle wypłaconych kwot pożyczek. Dla porównania w 2017 roku realizacja spłat wyniosła 92.757.562,77 zł. Oznacza to wzrost wpływów o 5.342.980,33 zł, tj. o 5,8%. Spłaty rat kapitałowych pożyczek w ostatnich latach były wyższe pod względem wartości od wpływów z tytułu opłat i kar:

- w 2018 roku o 50.536.829,51 zł,
- w 2017 roku o 42.117.620,61 zł.

3. Koszty i rozchody pieniężne WFOŚiGW

Koszty WFOŚiGW w 2018 roku wyniosły 52.292.097,72 zł, co stanowiło 93,1% wykonania rocznego planu finansowego.

Strukturę kosztów w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Koszty	Wartość (w zł)	Udział w %
Dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe	26.217.507,21	50,14
Częściowe umorzenia pożyczek	7.927.251,09	15,16
Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	253.000,00	0,48
Inne (zwrot utraconych przez gminy dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie i odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne)	94.816,00	0,18
Koszty działalności organów i biura WFOŚiGW	14.368.212,71	27,48
Koszty finansowe	517.845,05	0,99
Pozostałe koszty operacyjne	2.913.465,66	5,57
Razem	52.292.097,72	100,00

Środki na wydatki majątkowe nie zmniejszały stanu funduszu na koniec roku.

3.1 Wyплаты dotacji

W 2018 roku wypłaty dotacji (łącznie z przekazaniem środków na rzecz państwowych jednostek budżetowych oraz dopłatami do oprocentowania kredytów bankowych) wyniosły 26.217.507,21 zł, co stanowi 93% realizacji rocznego planu finansowego. Dla porównania, w 2017 roku pozycja ta wyniosła 25.106.516,76 zł. Oznacza to wzrost wypłat o 1.110.990,45 zł, tj. o 4,4%.

Forma pomocy	Kwota (zł)
Dotacje	20.530.272,48
Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym	5.296.874,20
Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	390.360,53
Razem	26.217.507,21

3.2 Częściowe umorzenia pożyczek

W 2018 roku łączna kwota dokonanych częściowych umorzeń pożyczek wyniosła 7.927.251,09 zł, przy planowanych na poziomie 8.300.000,00 zł, co dało wskaźnik realizacji planu na poziomie 95,5%. Dla porównania w 2017 roku była to wartość 8.992.373,64 zł. Oznaczało to, że w 2018 roku umorzenia były niższe o 1.065.122,55 zł, tj. o ok. 11,8%.

3.3 Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, przyznano uczestnikom następujących konkursów:

- Konkurs pn. "Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego" organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, w kwocie 250.000,00 zł,
- Etap wojewódzkiego konkursu pn. "Młodzieżowe Przesłanie Klimatyczne dla przyszłości" organizowanego w ramach Młodzieżowego Kongresu Klimatycznego 2018, w kwocie 3.000,00 zł.

W rocznym planie finansowym na 2018 rok przewidziano kwotę w wysokości 253.000,00 zł, zatem realizacja rocznego planu finansowego wyniosła 100%.

3.4 Inne wydatki na ochronę środowiska

Inne wydatki na ochronę środowiska w wysokości 94.816,00 zł, stanowiły zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów pod wodami powierzchniowymi jezior oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne będące własnością Skarbu Państwa.

3.5 Koszty działalności organów i biura

W 2018 roku koszty działalności organów i biura WFOŚiGW wyniosły 14.368.212,71 zł. Dla porównania w 2017 roku ta grupa kosztów wyniosła 14.707.899,54 zł. Oznacza to spadek o 339.686,83 zł, tj. o 2,3% i wskaźnik realizacji planu na poziomie 92,4%, przy czym koszty osobowe zostały zrealizowane na poziomie niespełna 95% zakładanych w planie wartości.

3.6 Koszty finansowe

Koszty finansowe w wysokości 517.845,05 zł, dotyczyły w 19,1% odpisu aktualizującego posiadanego pakietu akcji Banku Ochrony Środowiska, w związku ze spadkiem ich wartości na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (98.793,28 zł). Kwota 417.819,85 zł to odpis aktualizujący odsetki od pożyczki udzielonej spółce Energopiec Kogeneracja sp. z o.o z siedzibą w Środzie Wielkopolskiej, a kwota 1.231,92 zł dotyczyła zapłaconych odsetek i ujemnych różnic kursowych.

3.7 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w 2018 r. osiągnęły poziom 2.913.465,66 zł. Kwota 2.904.500,00 zł to odpis aktualizujący należność z tytułu pożyczki udzielonej spółce Energopiec Kogeneracja sp. z o.o. z siedzibą w Środzie Wielkopolskiej, a kwota 8.965,66 zł związana była z poniesieniem przez WFOŚiGW opłat sądowych, skarbowych oraz z korektą wynagrodzeń.

4. Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia

Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia wynikają z bilansu WFOŚiGW na dzień 31.12.2018 r. Sprawozdanie finansowe WFOŚiGW za 2018 r. zostało poddane badaniu i ocenie wiarygodności i rzetelności ujętych w nim danych przez firmę audytorską, która potwierdziła prawidłowość ewidencji księgowej i sporządzonego na jej podstawie sprawozdania.

Poniżej zostały przedstawione wartości składników majątkowych WFOŚiGW na koniec 2018 roku, wynikające ze zweryfikowanego bilansu.

Aktywa trwale w zł	584.910.903,31
- wartości niematerialne i prawne	27.364,42
- rzeczowe aktywa trwale	7.407.509,99
- należności długoterminowe	568.935.606,50
- inwestycje długoterminowe	8.540.422,40
Aktywa obrotowe	178.906.351,83
- należności krótkoterminowe	119.847.935,52
- inwestycje krótkoterminowe	58.996.262,57
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	62.153,74

Na koniec 2018 roku wartość aktywów WFOŚiGW stanowiła kwotę znacznie przekraczającą siedemset milionów złotych. Główną pozycją aktywów były należności długoterminowe (74,5% aktywów), środki pieniężne (7,7% aktywów), należności krótkoterminowe (15,7% aktywów), środki trwałe (1% aktywów) oraz pakiety akcji i udziałów (0,7% aktywów).

W 2018 roku WFOŚiGW posiadał akcje lub udziały w następujących podmiotach:

- w Zakładzie Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Koninie,
- w Tłoczni Metali "PRESSTA" S.A. w upadłości z siedzibą w Bolechowie,
- w Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. z siedzibą w Poznaniu,
- w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Kalisz" S.A. z siedzibą w Kaliszu,
- w Banku Ochrony Środowiska z siedzibą w Warszawie.

Kapitał własny WFOŚiGW to wartość 762.632.153,18 zł. Oznacza to, że aktywa są pokryte kapitałem własnym w 99,8% i niespełna 0,2% majątku WFOŚiGW jest finansowane kapitałem obcym (zobowiązaniami).

Na ogólną wartość kapitałów własnych na koniec 2018 roku składały się: - fundusz statutowy w kwocie 731.154.415,88 zł, - fundusz rezerwowy w kwocie 7.500.000,00 zł, - zysk nierozliczony za 2018 rok w kwocie 23.977.737,30 zł.

Zarząd WFOŚiGW proponuje przeznaczyć wypracowany w 2018 roku dodatni wynik finansowy - 23.977.737,30 zł - na powiększenie funduszu statutowego. Poza funduszami własnymi strukturę pasywów w postaci kapitałów obcych w wysokości niespełna 0,2% na 31.12.2018 r. stanowiły zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 1.140.373,01 zł.

Rozdział 3. POMOC FINANSOWA ZE ŚRODKÓW WFOŚiGW

Kierunki wydatkowania środków w 2018 roku wyznaczały uchwalone przez Radę Nadzorczą na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.): - "Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu na rok 2018", "Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu", - "Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rok 2018".

W ramach środków statutowych WFOŚiGW w 2018 roku - skierowanych do osób fizycznych, zawarto 388 umów w ramach Programów Priorytetowych ogłoszonych w 2017 roku:

- Program Priorytetowy Inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych "OZE - 2017". W naborze zgłoszono 602 przedsięwzięcia, z czego w 2018 roku zawarto 84 umowy,
- Program Priorytetowy Termomodernizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych "TERMO - 2017". W naborze zgłoszono 280 przedsięwzięć, z czego w 2018 roku zawarto 88 umów,
- Program Priorytetowy Wymiana źródła ciepła w budynkach jednorodzinnych i lokalach mieszkalnych "PIECYK - 2017". W naborze zgłoszono 350 przedsięwzięć, z czego w 2018 roku podpisano 216 umów.

1. Wnioski o udzielenie pomocy finansowej

W 2018 roku w ramach ogłoszonych naborów, w tym Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, wpłynęło łącznie 3.006 wniosków o udzielenie pomocy finansowej, w tym 248 wniosków o udzielenie pożyczki i 776 wniosków o udzielenie dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym oraz 1.982 wnioski w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.

W wyniku ocen przeprowadzonych w 2018 r. 245 wniosków zostało odrzuconych, w tym: 43 wnioski o udzielenie pożyczki i 202 wnioski o udzielenie dotacji oraz w ramach Programu Priorytetowego 3.1.2.

Odrzucenie wniosków wynikało przede wszystkim z: - nieprawidłowego wypełnienia wniosku o udzielenie pomocy finansowej i/lub załączników, - braku kompletu wymaganych dokumentów, - niedotrzymania terminu dostarczenia poprawionych dokumentów (wniosku lub/i załączników), - braku efektu ekologicznego możliwego do osiągnięcia w wyniku realizacji przedsięwzięcia, - złożenia wniosku w niewłaściwym naborze wniosków, niezłożenia wniosku w oryginale (np. "korekta wniosku", "aktualizacja wniosku", "wydruk próbny").

W 148 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnacje z ubiegania się o pomoc finansową, w tym 100 rezygnacji dotyczyło pożyczek, a 48 dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Rezygnacje z ubiegania się o dofinansowanie wynikały przede wszystkim z: - braku zabezpieczenia środków w budżetach wnioskodawców na realizację przedsięwzięć, - braku możliwości uzyskania efektu ekologicznego, - niedostarczenia dokumentów wymaganych do zawarcia umowy w wyznaczonym terminie, - przesunięcia realizacji przedsięwzięcia na następne lata, - w 185 przypadkach wnioski w formie dotacji nie zostały dofinansowane z uwagi na brak środków (dotyczy to środków ujętych w rocznym planie finansowym WFOŚiGW na 2018 r.).

Dla porównania w 2017 roku zostało złożonych 2.101 wniosków, w tym w 228 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnacje.

2. Realizacja pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW

2.1 Pożyczki

WFOŚiGW zawarł w 2018 roku 483 umowy pożyczek na kwotę 197.747.277,33 zł. Strukturę zawartych w 2018 roku umów pożyczek przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umów (szt)	Kwota pożyczki (zł)
Ochrona wód i gospodarka wodna	75	146.922.667,36
Ochrona wód	74	146.772.667,36
Gospodarka zasobami wodnymi	1	150.000,00
Ochrona atmosfery	405	38.005.049,81
Ochrona powietrza	311	17.211.181,62
Efektywność energetyczna	6	11.018.812,57
Odnawialne źródła energii	88	9.775.055,62
Ochrona powierzchni ziemi	1	12.258.860,00
Gospodarka odpadami	1	12.258.860,00
Pozostałe	2	560.700,16
Ochrona przyrody	2	560.700,16
Razem	483	197.747.277,33

W 2018 roku zawarto 296 aneksów do umów pożyczek, w tym 4 aneksy zwiększające kwotę przyznanej pomocy.

Wypłaty pożyczek ze środków WFOŚiGW w roku sprawozdawczym wyniosły 185.522.099,96 zł. Strukturę wypłaconych pożyczek przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Kwota wypłacona (zł)
Ochrona wód i gospodarka wodna	123.985.515,11
Ochrona wód	121.578.486,63
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	75.039.239,44
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	46.539.247,19
Gospodarka zasobami wodnymi	1.617.028,48
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.617.028,48
Gospodarka wodna	790.000,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	790.000,00
Ochrona atmosfery	58.023.510,81
Ochrona powietrza	26.238.509,51
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	4.887.988,85
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	21.350.520,66
- efektywność energetyczna	24.022.901,55
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	8.384.105,88
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	15.638.795,67
- odnawialne źródła energii	7.762.099,75
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	7.762.099,75
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	2.606.375,64
- gospodarka odpadami	1.885.015,78
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.885.015,78
- ochrona ziemi	721.359,86
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	721.359,86
Pozostałe	906.698,40
- ochrona przyrody	700.352,16
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	560.700,16
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	139.652,00
- pozostałe	206.346,24
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	206.346,24

Razem	185.522.099,96
--------------	-----------------------

W 2018 roku łączna kwota częściowych umorzeń pożyczek wyniosła 7.927.251,09 zł, co przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umorzeń (szt)	Kwota umorzenia (zł)
Ochrona wód i gospodarka wodna	50	5.156.286,79
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	33	3.804.153,59
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	17	1.352.133,20
Ochrona atmosfery	18	1.379.820,60
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	12	641.108,00
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1	58.612,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	5	680.100,10
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	4	1.315.243,70
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	4	1.315.243,70
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	1	75.900,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1	75.900,00
Razem	73	7.927.251,09

2.2 Dotacje

WFOŚiGW zawarł w 2018 roku 321 umów dotacji na kwotę ogółem 26.174.002,52 zł. Strukturę zawartych w 2018 roku umów dotacji przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umów (szt)	Kwota dotacji (zł)
Ochrona atmosfery	21	8.969.971,22
Ochrona powietrza	14	7.385.472,22
Odnawialne źródła energii	4	788.126,00
Efektywność energetyczna	3	796.373,00
Pozostałe	300	17.104.031,30
Edukacja ekologiczna	124	5.092.507,09
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	33	4.739.793,76
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	28	3.457.939,46
Ochrona przyrody	74	2.624.549,48
Inne	36	1.229.529,51
Monitoring środowiska	4	56.712,00
Badania i rozwój	1	3.000,00
Razem	321	26.174.002,52

W celu zwiększenia środków na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, WFOŚiGW w 2018 roku realizował następujące umowy zawarte z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwany dalej NFOŚiGW):

- umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW w celu udzielania beneficentom dotacji na przedsięwzięcia w ramach programu priorytetowego "Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii" zawartą w 2014 roku - kwota udostępniona przez NFOŚiGW w 2018 roku wyniosła 891.843,53 zł i dotyczyła 2 przedsięwzięć,
- umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji programu priorytetowego "Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych" zawartą w 2018 roku - kwota udostępniona przez NFOŚiGW na 2018 r. wyniosła 1.240.000,00 zł i dotyczyła 13 przedsięwzięć,

- umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji programu priorytetowego "Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie" zawartą w 2018 roku - w ramach umowy WFOŚiGW zawarł w 2018 roku 5 umów dotacji.

W 2018 roku zawarto 77 aneksów do umów dotacji.

Wypłaty dotacji ze środków WFOŚiGW w roku sprawozdawczym wyniosły 20.530.272,48 zł. Strukturę wypłaconych dotacji przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Kwota wypłacona (zł)
Ochrona atmosfery	4.956.780,61
Ochrona powietrza	2.799.391,61
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.879.994,54
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	156.738,07
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	762.659,00
Efektywność energetyczna	1.369.263,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.125.883,00
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	243.380,00
Odnawialne źródła energii	788.126,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	788.126,00
Pozostałe	15.573.491,87
Edukacja ekologiczna	4.853.998,44
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3.146.365,57
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	358.754,24
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.348.878,63
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	3.580.740,29
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	284.020,29
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1.913.000,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.383.720,00
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	3.230.174,77
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3.230.174,77
Ochrona przyrody	2.860.419,99
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.542.304,23
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	217.908,94
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.100.206,82
Badania i rozwój	2.029,57
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	2.029,57
Monitoring środowiska	53.542,62
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	35.092,62
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	18.450,00
Inne	992.586,19
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	799.501,70
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	36.222,49
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	156.862,00
Razem	20.530.272,48

2.3 Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

WFOŚiGW zawarł w 2018 roku 9 umów przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych na kwotę 5.307.810,00 zł.

Strukturę zawartych w 2018 roku umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umów (szt)	Kwota umów przekazania środków (zł)
-----------	-------------------	-------------------------------------

Ochrona atmosfery	3	977.810,00
Ochrona powietrza	2	827.810,00
Efektywność energetyczna	1	150.000,00
Pozostałe	6	4.330.000,00
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	3	2.150.000,00
Monitoring środowiska	1	1.500.000,00
Inne	2	680.000,00
Razem	9	5.307.810,00

Do umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym zawarto w 2018 roku 6 aneksów.

W 2018 roku, ze środków WFOŚiGW, przekazano państwowym jednostkom budżetowym kwotę 5.296.874,20 zł. Strukturę przekazanych w 2018 roku środków dla państwowych jednostek budżetowych przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Kwota wypłacona (zł)
Ochrona atmosfery	968.823,00
Ochrona powietrza	818.823,00
Efektywność energetyczna	150.000,00
Pozostałe	4.328.051,20
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	2.149.690,00
Monitoring środowiska	1.500.000,00
Inne	678.361,20
Razem	5.296.874,20

2.4 Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych

Zrealizowane w 2018 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych dotyczyły umów zawartych w dniach: 13.02.2012 r. oraz 30.06.2015 r. z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie w sprawie dopłat ze środków WFOŚiGW do oprocentowania kredytów udzielanych przez BOŚ S.A. na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa wielkopolskiego. W 2018 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych wyniosły 390.360,53 zł. Strukturę przekazanych w 2018 roku środków przedstawia poniższa tabela.

Linia 1: modernizacja systemów grzewczych	0,00
Linia 2: małe oczyszczalnie ścieków	63.052,22
Linia 3: odnawialne źródła energii	85.410,74
Linia 4: unieszkodliwienie i usuwanie azbestu	1.660,01
Linia 5: termomodernizacja	105.003,28
Linia 6: gospodarowanie odpadami	77.986,39
Linia 7: czystsza produkcja	57.247,89
Linia 8: budowa przyłączy do kanalizacji sanitarnej	0,00

Z tej formy pomocy finansowej korzystali przede wszystkim przedsiębiorcy oraz w niewielkim zakresie osoby fizyczne realizujące przedsięwzięcia proekologiczne.

W 2018 roku w ramach umowy z dnia 30.06.2015 r. zawartej z Bankiem Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie udzielania ze środków WFOŚiGW w Poznaniu dopłat do odsetek kredytów bankowych udzielanych na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa wielkopolskiego bank zawarł 1 umowę.

3. Kontrole przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW

W ramach obowiązków kontrolnych w 2018 roku przeprowadzono 196 planowych kontroli przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW, wynikających z planu kontroli na 2018 rok. Przy kontrolach planowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Przy 6 kontrolach planowych wydano zalecenia pokontrolne. Ponadto przeprowadzono 3 wizyty monitorujące. W ich toku nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń pokontrolnych. W 2018 roku wykonano 93 oceny wniosków przed podpisaniem umów

o dofinansowanie pod kątem trybu wyboru wykonawców. 13 ocen było negatywnych, co skutkowało przesłaniem uwag do wnioskodawców i ponowną weryfikacją skorygowanych dokumentów.

4. Efekty rzeczowe i ekologiczne przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW

Ustawowym celem, realizowanej przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej pomocy finansowej, jest wspieranie działań mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego. Bezpośrednią miarą poprawy są efekty rzeczowe i ekologiczne związane z realizacją dofinansowanych przedsięwzięć.

Poniższe zestawienia obrazują główne efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane z umów zakończonych w 2018 roku oraz planowane do uzyskania z umów podpisanych w 2018 roku. W przypadku umów, dla których efekt ekologiczny był równy rzeczowemu przedstawiono efekt rzeczowy. Prezentowane efekty ekologiczne i rzeczowe odnoszą się do całego przedsięwzięcia, a nie jedynie do jego części finansowanej przez WFOŚiGW (chyba że zaznaczono inaczej).

4.1 Ochrona wód i gospodarka wodna

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2018 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2018 roku
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków komunalnych (m ³ /d)	2.036,20	4.344,54
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej (km)	266,19	342,72
Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej (km)	5,32	11,43
Liczba przyłączy kanalizacyjnych (szt)	4.152	6.806
Długość wybudowanej sieci kanalizacji wodociągowej (km)	5,54	1,26

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej w ramach podpisanych w 2018 r. umów, określany jako liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2018 rok na poziomie 15.000 (RLM) został osiągnięty w wysokości:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2018 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2018 roku
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (RLM)	44.278	97.356

4.2 Ochrona powietrza

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2018 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2018 roku
Zmniejszenie emisji SO ₂ (Mg/rok)	62,32	89,62
Zmniejszenie emisji NO _x (Mg/rok)	32,88	26,27
Zmniejszenie emisji CO (Mg/rok)	58,72	57,95
Zmniejszenie emisji CO ₂ (Mg/rok)	30.519,83	19.499,38
Zmniejszenie emisji pyłów (Mg/rok)	112,31	122,89
Zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną (GJ/rok)	26.014,44	20.499,05

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony powietrza w ramach podpisanych w 2018 r. umów, określany jako ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2018 rok na poziomie 6.000 (Mg/rok) został osiągnięty w wysokości:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2018 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2018 roku
Zmniejszenie lub uniknięcie CO ₂ (Mg/rok)	30.519,83	19.499,38

4.3 Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony powierzchni ziemi i zagospodarowania odpadów w ramach podpisanych w 2018 r. umów, określany jako masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2018 rok na poziomie 5.000 (Mg/rok) został osiągnięty w wysokości:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2018 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2018 roku
----------	---------------------------	--

Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych (Mg)	18.902,23	18.902,23
-w tym masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest (Mg)	18.902,23	18.902,23

4.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna oraz pozostałe przedsięwzięcia

Mierniki osiągnięcia celu w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej w ramach podpisanych w 2018 roku umów, określane jako:

- powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2018 rok na poziomie 700 (ha),
- liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2018 rok na poziomie 50.000 (osoba),
- inne nieuwzględnione w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2018 rok zostały osiągnięte w wysokości:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2018 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2018 roku
Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów (ha)	477,37	31.061,46
Powierzchnia obszarów, na których ograniczono lub zwalczono występowanie barszczu Sosnowskiego (ha)	2,6	41.402,60
Liczba gatunków z czerwonej księgi gatunków zagrożonych, chronionych w wyniku realizacji przedsięwzięć (szt)	33	52
Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof (szt)	19	19
Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych (osoby)	781.117	644.522

Rozdział 4.

REALIZACJA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH PRZEZ WFOŚiGW

W 2018 roku WFOŚiGW był zaangażowany w realizację następujących programów operacyjnych na lata 2007-2013:

- Programu operacyjnego "Infrastruktura i środowisko" - jako Instytucja Wdrażająca dla osi priorytetowych: I - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro),
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 - jako Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu III "Środowisko przyrodnicze".

1. Program Operacyjny "Infrastruktura i Środowisko" na lata 2007-2013

W 2018 roku WFOŚiGW, wraz z pozostałymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kraju, na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro), zawartego w dniu 25 czerwca 2007 r., z Ministrem Środowiska (wraz z późniejszymi aneksami), a także Porozumienia w sprawie przekazania i przyjęcia do realizacji zadań w ramach osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko", zawartego w dniu 14 listopada 2007 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wraz z późniejszymi aneksami), realizował zadania związane z zamykaniem Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko": W ramach obowiązków kontrolnych w roku 2018 Dział Kontroli Przedsięwzięć WFOŚiGW przeprowadził 3 planowe kontrole trwałości i 1 kontrolę doraźną na miejscu u Beneficjenta. W ramach w/w kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji Priorytetu III "Środowisko przyrodnicze" Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, zawartego w dniu 1 października 2007 r. z Zarządem Województwa Wielkopolskiego (wraz z późniejszymi aneksami), WFOŚiGW realizował w 2018 r. zadania Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu III "Środowisko Przyrodnicze" związane z zamykaniem Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata

2007-2013.

W ramach obowiązków kontrolnych w 2018 roku Dział Kontroli Przedsięwzięć WFOŚiGW przeprowadził:
- 9 planowych kontroli trwałości na miejscu u Beneficjenta, - 1 kontrolę doraźną po zakończeniu realizacji projektu.

W ramach w/w kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Rozdział 5.

WSPÓŁPRACA Z POZOSTAŁYMI JEDNOSTKAMI

1. Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej

W dniu 28 października 2015 r. WFOŚiGW zawarł porozumienie z NFOŚiGW w zakresie powierzenia zadań POIiŚ 2014-2020 w ramach realizacji II osi priorytetowej Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, w zakresie działania 2.3. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach oraz działania 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi. W 2018 r. NFOŚiGW nie zgłosił potrzeb w zakresie zadań przewidzianych do realizacji przez WFOŚiGW.

Wykonując obowiązki kontrolne realizowane na podstawie Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji, podpisanego w dniu 4 września 2013 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w roku 2018 przeprowadzono 6 planowych kontroli trwałości oraz 1 planową kontrolę w trakcie realizacji projektu. W ramach tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

W dniu 7 czerwca 2018 r. zawarto Porozumienie z NFOŚiGW w sprawie wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Jest to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzonych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami lub współwłaścicielami domów jednorodzinnych lub osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędności finansowym. Pomoc będzie udzielana w formie dotacji lub pożyczek albo tych dwóch form jednocześnie. Poziom dofinansowania w formie dotacji wynosi od 30% do 90% kosztów kwalifikowanych i jest uzależniony od dochodu na osobę w gospodarstwie domowym, natomiast pożyczki mogą być udzielane do 100% kosztów kwalifikowanych. W wyniku porozumienia z NFOŚiGW, WFOŚiGW będzie zajmował się całym procesem oceny wniosków, zawieraniem umów oraz ich rozliczaniem wraz z wizytami kontrolnymi. Realizacja programu przewidziana jest na lata 2018-2029, z zastrzeżeniem, że przyjmowanie wniosków odbywać się będzie do 30.06.2017 roku.

Wykonując obowiązki kontrolne realizowane w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, w roku 2018 przeprowadzono wizytacje dopuszczające na 32 wnioskach o dofinansowanie. Przy 20 wnioskach oprócz wizytacji dopuszczającej przeprowadzono także procedurę wizytacji końcowej.

2. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

W wyniku wspólnych ustaleń pomiędzy NFOŚiGW oraz wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, WFOŚiGW od 2015 r. realizuje Projekt doradczy pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” (Projekt Doradztwa Energetycznego - PDE). Podstawę realizacji Projektu Doradztwa Energetycznego stanowi Umowa o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu podpisana w dniu 28 kwietnia 2016 r. Umowa została zawarta pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Beneficjent) a wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej i Urzędem Marszałkowskim w Lublinie (Partnerami).

Projekt ma charakter nieinwestycyjny i jest nowatorski ze względu na swój ogólnokrajowy zasięg. Realizowany jest w formie projektu partnerskiego, w którym NFOŚiGW pełni rolę Partnera Wiodącego. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, I Oś priorytetowa „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”.

Działania prowadzone w projekcie doprowadzić mają do realizacji trzech podstawowych celów, jakimi są:

- wsparcie w przygotowaniu i wdrażaniu inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i OZE,
- zwiększenie świadomości w zakresie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej,
- wsparcie gmin w przygotowaniu i wdrażaniu Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.

W roku 2018 Zespół Doradców Energetycznych (ZDE) WFOŚiGW prowadził stałe działania doradcze w zakresie efektywności energetycznej (EE) oraz odnawialnych źródeł energii (OZE), a także finansowania przedsięwzięć ze środków krajowych i UE dla samorządów, przedsiębiorców oraz osób fizycznych.

Zestawienie działań doradczych zrealizowanych przez ZDE w 2018 r. - rodzaj/forma doradztwa	ilość (szt)
Opinie dla Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) wydane dla gmin	15
Przeprowadzone konsultacje indywidualne i e-mailowe	317
Konsultacje i porady telefoniczne	1020
Zorganizowane konferencje	2
Wsparcie inwestycyjne	3

W drugiej połowie 2018 r., doradcy energetyczni przeprowadzili szereg spotkań informacyjnych dla mieszkańców gmin województwa wielkopolskiego, podczas których poruszane były tematy jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz możliwości finansowania przedsięwzięć w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych, m.in. z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W podobnym temacie odbyło się także kilka spotkań przeszkalających pracowników urzędów gmin. W sumie doradcy energetyczni przeprowadzili 105 takich spotkań. W ramach działań informacyjno-promocyjnych PDE doradcy zorganizowali w 2018 roku 2 konferencje tematyczne. Zespół kontynuował rozpoczęty w 2017 roku cykl konferencji pn. „Czyste powietrze podstawą dobrej jakości życia” poświęconych problemowi jakości powietrza i smogu. Ostatnie spotkania odbyły się w Pile (w lutym 2018 r.) i Koninie (w marcu 2018 r.), w których udział wzięło łącznie 149 osób.

Doradcy wzięli udział także w szeregu innych wydarzeń o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym, wśród których najistotniejsze były:

- spotkanie z przedsiębiorcami gminy Łądek,
- IV Majówkowy Piknik Rodzinny w Łądku,
- udział w debacie pod hasłem "Energetyka kocha czyste powietrze" dot. problemów związanych z zanieczyszczeniem powietrza w Poznaniu, X Ogólnopolski Edukacyjny Piknik Ekologiczny w Pobiedziskach,
- konferencja „Zarządzanie energią” organizowana w ramach Poznańskiego Dnia Energii 2018,
- Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej GREENPOWER w Poznaniu – udzielanie porad na stoisku Ministerstwa Energii, udział doradcy energetycznego w roli moderatora panelu dyskusyjnego „Green city – trend czy konieczność”, organizowanego przez Polską Agencję Przedsiębiorczości.

Doradcy energetyczni WFOŚiGW brali także aktywny udział w trzeciej edycji Poznańskiego Dnia Energii, który zorganizowany został przez Miasto Poznań we wrześniu. Na stoisku WFOŚiGW przekazywano zainteresowanym informacje nt. sposobów oszczędzania energii, budownictwa energooszczędnego, odnawialnych źródeł energii oraz możliwości finansowania planowanych inwestycji. Zorganizowano także konkursy dotyczące wiedzy z zakresu ochrony środowiska i energetyki.

W ramach działań edukacyjnych i promocyjnych Projektu Doradztwa Energetycznego, doradcy wzięli udział w dwóch odcinkach programu telewizyjnego „Ekologiczna Wielkopolska”, przybliżając temat odnawialnych źródeł energii oraz sposobów oszczędzania energii w gospodarstwach domowych.

W ciągu całego roku 2018 doradcy przeprowadzili szkolenia dla pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu województwa wielkopolskiego, mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej wśród pracowników OPS, a następnie ich podopiecznych. Szkolenia są elementem realizacji rządowego Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W 2018 roku w szkoleniach wzięło udział 291 pracowników socjalnych OPS. Pod koniec 2018 r., doradcy energetyczni rozpoczęli szkolenia dla kandydatów na energetyków gminnych. Spotkania składają się z cyklu szkoleń odbywających się w ramach

trzech, dwudniowych zjazdów dla pięciu subregionów organizowanych w pięciu miastach Wielkopolski: Poznaniu, Lesznie, Pile, Kaliszu oraz Koninie. W 2018 roku, w listopadzie i grudniu odbyły się łącznie 4 pierwsze zjazdy w ramach całego cyklu szkoleń. Kolejne odbywać się będą w 2019 roku. Zakończenie całego cyklu szkoleń, w ramach którego przeszkolonych zostanie około 140 osób, planowane jest w marcu 2019 r.

W ramach realizowanego projektu przekazano do Partnera Wiodącego materiały rozliczeniowe do wniosków o płatność, uzyskując refundację poniesionych wydatków za okres od lipca 2017 r. do maja 2018 r.

Rozdział 6. **DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA**

Głównym celem działań promocyjnych WFOŚiGW w 2018 roku było informowanie o bieżącej działalności, warunkach i możliwościach finansowania przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, dyrektywami Unii Europejskiej, "Strategią Rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku" oraz "Strategią Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2025" oraz prezentacja dotychczasowych osiągnięć, do czego idealną okazją było 25-lecie działalności wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Działania promocyjne obejmowały przede wszystkim:

- emisję programów informacyjnych w telewizji, radiu i w prasie m.in. cykl programów w TVP3 Poznań „Ekologiczna Wielkopolska”,
- udział w Targach POL-ECO SYSTEM,
- przeprowadzenie kampanii informacyjno – promocyjnej z okazji 25-lecia istnienia WFOŚiGW, w ramach której: zorganizowano konferencję prasową, przygotowano jubileuszową broszurę podsumowującą 25-letnią działalność WFOŚiGW, przygotowano plakaty i drobne materiały informacyjne,
- publikacje w ramach wspólnego newslettera NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz strony internetowej www.17Funduszy.pl,
- prowadzenie strony internetowej,
- informowanie na portalu społecznościowym WFOŚiGW o dofinansowanych przedsięwzięciach oraz o inicjatywach podejmowanych przez WFOŚiGW,
- udział w ogólnokrajowej akcji „100 tysięcy drzew na 100-lecie niepodległości Polski 1918-2018”,
- współudział w organizacji wspólnych obchodów 25-lecia wszystkich wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które odbyły się 11 września 2018 r. w Warszawie,
- organizację Młodzieżowego Kongresu Klimatycznego 2018,
- rozpropagowanie Dnia Otwartego w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze zorganizowanego 1 grudnia 2018 r., podczas którego pracownicy odpowiadali na pytania dotyczące warunków przyznania środków, tłumaczyli na jakie źródła ciepła można otrzymać pomoc finansową, a także pomagali przy wypełnianiu wniosków,
- udział w pracach Jury konkursu ekologiczno-edukacyjnego skierowanego do dzieci i młodzieży EduPak Polska, którego celem było zwiększenie świadomości w zakresie segregacji i recyklingu opakowań szklanych, poprzez poznanie i wdrożenie zasad Zero Waste,
- zorganizowanie zbiórki na rzecz bezdomnych zwierząt z terenu Wielkopolski.

Jak co roku, na szczególną uwagę zasługuje udział WFOŚiGW w Międzynarodowych Targach Ochrony Środowiska POL-ECO SYSTEM, które odbyły się w dniach 23-25 października 2018 r. na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Na wspólnej przestrzeni wystawienniczej pn. „EkoSfera”, organizowanej przez Ministerstwo Środowiska, NFOŚiGW oraz Międzynarodowe Targi Poznańskie, uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z ofertą NFOŚiGW oraz 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, udziału w panelach dyskusyjnych oraz tematycznych konferencjach.

Dodatkowo została zorganizowana wspólna przestrzeń wystawiennicza, na której zaprezentowano najciekawsze inwestycje dofinansowane przez wfośigw na przestrzeni 25 lat działalności oraz przygotowano atrakcje dla zwiedzających. W punkcie konsultacyjnym Ministerstwa Energii dyżurował Zespół Doradców Energetycznych, który oprócz doradztwa w zakresie inwestycji w obszarze efektywności energetycznej informował o możliwościach finansowania ze środków WFOŚiGW oraz warunkach składania wniosków w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.

Podczas Targów POL-ECO SYSTEM miał miejsce finał Młodzieżowego Kongresu Klimatycznego, którego organizatorem – w imieniu pozostałych wfośigw był WFOŚiGW. Kongres miał charakter konkursowo-konferencyjny, a jego celem było zachęcenie młodzieży szkół średnich do sformułowania swojego punktu widzenia na zmiany klimatyczne i swoich oczekiwań względem rządzących w tym zakresie, poprzez opracowanie "Młodzieżowego Przesłania Klimatycznego dla przyszłości". Z najciekawszych przesłań wybranych przez Kapitułę Konkursową MKK 2018, złożoną z naukowców oraz przedstawicieli NFOŚiGW i wfośigw zostały wyłonione 3 zwycięskie zespoły, a finał imprezy uświetnił swoją obecnością Minister Środowiska – Henryk Kowalczyk. Dodatkowo, podczas szczytu został odczytany list przedstawiciela Ojca Świętego Papieża Franciszka, wyrażający uznanie i błogosławieństwo dla uczestników i organizatorów Kongresu.

WFOŚiGW wzięło także udział w ogólnopolskiej akcji „100 tysięcy drzew na 100-lecie niepodległości Polski 1918-2018”. Podczas akcji, która miała miejsce 9 września 2018 r. przy obiekcie widowiskowo-sportowym Arena mieszkańcy Poznania i okolic w zamian za przekazane do powtórnego przetworzenia odpady otrzymali sadzonki drzew. Akcja odbywała się pod Patronatem Honorowym Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawickiego i była realizowana w ramach projektu „Niepodległa”, a jej głównym organizatorem był NFOŚiGW. Całe przedsięwzięcie miało na celu uczczenie w sposób szczególny 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, a przy okazji także zwrócenie uwagi Polaków na potrzebę stałej dbałości o środowisko naturalne.

Prezes Zarządu
(-) Jolanta Ratajczak